

Kuvamuistoja Lapin alueen joulutapahtumasta

Kesä talven keskellä, vai miten se nyt menikään. Lapin aluetoiminta mukana Oulun alueen kuurosokeat järjesti joulutapahtuman Santa Sportissa Rovaniemellä 1.-3.11.2016. Ylemmissä kuvissa ryhmä vierailmassa Napapiirin matkamuuromyymälöissä. Yksi osallistuja kutoo pitkää kaulaliina, jota on kutonut jo useita kymmeniä ihmisiä. Neljän tuulen hattua tunnustelee aito Lapin mies. Mukana Rovalan viittomaikielen ohjaajaopiskelijoita. Kurssilla tehtiin myös askarteluja iloisten vop-opiskelijoiden ohjaamana. Kuvaterveiset kurssilta lähettivät Aatos, Anne ja ryhmäläiset. ◆

Uuteen kotiin!
Asumispalveluiden teemanumero

Sisältö

Pääkirjoitus: Tervehdys Tampereelta.....	3
Asumispalvelut esittäytyy.....	4
Tervetuloa taloon!.....	5
Ryhmäkoti tarjoaa ympärivuorokautista hoivaa.....	7
Kommunikaatiotaitoinen henkilökunta mahdollistaa kontaktit toisiin asuk- kaisiin.....	9
Palveluasumista ja tehostettua palveluasumista.....	10
Uuteen kotiin.....	11
Muutimme VTS:n vuokrakotiin.....	12
Arkkitehti uudessa rakennuksessa.....	13
YK:n vammaissopimus.....	14
Vammaispalvelulaki uudistuu.....	15
Muut järjestöt.....	15
Ilmoitukset.....	16
Kuvamuistoja Lapin alueen joulutapahtumasta.....	24

Kannen kuvassa **Leena Jäntti** tunnusteleee uuden asuntonsa keittiön alakaappeja. Kuva: **Pentti Pietiläinen**.

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy viikolla 26.

Muistutus: EDbU2017-konferenssin viimeinen ilmoittautumispäivä on 5. toukokuuta!

TUNTOSARVI
43. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry.

Taitto
Tuija Wetterstrand

Päätoimittaja
tiedottaja Tuija Wetterstrand,
p. 040 753 2026, s-posti:
tiedotus@kuurosokeat.fi.

Viestinnän yhteistyöryhmä 2017:
Yhdistyksen hallituksen edustajat:
Esko Jäntti (pj) ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat: Jaakko Evo-
nen, Merja Kovanen ja Tuija Wetter-
strand. Yhteinen sähköposti: viestinta-
ryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuuro-
sokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille
ilmainen. 12 numeroa vuodessa print-
tilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-
äänilehtenä ja sähköisenä Luetus-
ohjelmassa.

**Tilaukset ja
osoitteenmuutokset**
Suomen Kuurosokeat ry, PL 40,
00030 IIRIS, p. 040 778 0299,
s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.
fi. Toimiston aukioloaika ma-pe
klo 8.00–15.45.

Painopaikka
Grano Kuopio

**Toimituksella on oikeus käyttää
lehden juttuja yhdistyksen inter-
net-sivuilla www.kuurosokeat.fi.**

Tervehdys Tampereelta

Nyt se on sitten valmis, Hervan-
nan uudisrakennus. Kerrosta-
lo-osa ja ryhmäkoti yhteistiloineen.
Ensimmäiset ryhmäkotilaiset olivat
muuttolintuja nopeampia. Kun muut-
tokuormia helmikuun alussa kannet-
tiin sisään, ei luonnossa kuulunut
vielä lintujen liverrystä, eikä siipien
lepatusta.

Seuraavaksi taloon pyrähtivät 4.-6.
kerroksen vuokra-asujat maaliskuun
puolella välissä. Heidän muuttonsa
tapahtui samana viikonloppuna Pir-
kanmaan järville ja pelloille palan-
neiden joutsenten muuton kanssa.
Osalla odotti muuttokuorma pihas-
sa jo avainten jakotilaisuuden aika-
na. Hissi oli kovilla koko viikonlopun
ajan, kun kalusteita kuljetettiin ylem-
piin kerroksiin. Onneksi se oli hyvin
suojattu naarmuja ja kolhuja vas-
taan. Niin on kuulemma nykyisin ta-
pana uusissa rakennuksissa.

Tätä kirjoittaessani eletään maalisi-
kuun viimeistä viikkoa. Palveluasumisen
toimiluvan laajennus on saatu
myös yksittäisten palveluasuntojen
puolelle. On palveluasumisen asiak-
kaiden muuttojen vuoro. Seuraavien
viikkojen aikana on luvassa sekä si-
säistä että ulkoista muuttoliikennettä.
Muutetaan alueen sisällä rivitalosta

kerrostaloon, rivitalosta toiseen, asu-
misyksikön ulkopuolelta kerrostaloon
ja rivitaloon.

Jotta muuttoaalto olisi täydellinen,
myös työntekijät muuttavat uuteen
rakennukseen. Keittiön väki muutti
samaa aikaan vuokra-asujien kans-
sa ja palveluasuntojen hoitohenkilös-
tö tänään. Hoitohenkilöstöllä on pieni
toimisto ja asiakasvastaanoton tila
uuden rakennuksen toisessa kerrok-
sessa. Myös kuurosokeiden ja kuu-
rojen kotihoidolla, Kotipolulla, on kii-
reiset ajat. Heille tulee lisääasiakkaita
vuokra-asuntojen puolelta. Vuokralle
muutti nimittäin myös henkilöitä, jot-
ka tarvitsevat kotihoitoa, mutta eivät
ole oikeutettuja palveluasumiseen.

Jännityksellä odotan, millainen asuin-
yhteisö tänne Tampereelle muodos-
tuu lähikuukausien aikana. Vuokra-
puoli näyttää tuovan kauan kaivattua
eloa ja iloa alueelle. Täällä asuu nyt
kaikenikäisiä ihmisiä, melkein vau-
vasta vaariin. On puhuvia, viittovia ja
monin eri tavoin kommunikoivia asuk-
kaita. Muutama lemmikkikin muut-
ti mukana. Lintuja en ole ainakaan
huomannut kenelläkään olevan.

Keväisin terveisin
Merja Kovanen, kehittämisspäällikkö ♦

ASUMISPALVELUT ESITTÄYTYVÄT

Tekstit: Tuija Wetterstrand

Kuvat: Pentti Pietiläinen

Suomen Kuurosokeat ry:n kuntoutumis- ja asumispalvelut tuottavat asiakkaidensa yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet huomioivia asumisen palveluja Kuurosokeiden Toimintakeskuksessa Tampereen Hervannassa. Tässä teemanumerossa lähdetään tutustumaan asumispalveluiden työntekijöihin ja asukkaisiin. ♦

Nämä iloiset rouvat vastaavat asumispalveluista käytännössä. Vasemmalta palveluesimies / sairaanhoitaja Anu Kaartinen, palveluesimies / sairaanhoitaja Tanja Ahonen ja palveluohjaaja Heli Virintie.

Tervetuloa taloon!

Palveluohjaaja **Heli Virintie** on todennäköisesti ensimmäinen henkilö, jonka muuttoaikeissa oleva uusi asukas tapaa tullessaan tutustumaan Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasuntotarjontaan tai joka ottaa uuden asukkaan vastaan hänen muuttaessaan uuteen asuntoon Toimintakeskukseen.

Palveluohjaaja Heli Virintie muodostaa yhdessä kahden palveluesimiehen, **Tanja Ahosen** ja **Anu Kaartisen** kanssa Asu-ryhmän eli asukaspalveluiden koordinointityöryhmän, joka vastaa asumispalveluista johtaja **Risto Hoikkasen** johdolla.

Helin vastuulla ovat kaikki asiakkuudet uudisrakennuksessa ja vanhoissa rivitaloissa sekä lisäksi pirkanmaalaiset Kotipolun asiakkaat, joille tuotetaan palveluja kotiin.

Työhön kuuluu muun muassa uusien asukkaiden vastaanottaminen ja kuntayhteydet, eli käytännössä koko asiakkuusprosessi alkaen siitä, kun henkilö ottaa yhteyttä ja kertoo olevansa kiinnostunut asunnosta. Muuttohalukas henkilö tai hänen edustajansa käy tutustumassa taloon Helin opastuksella. Sen jälkeen asiakas itse on yhteydessä kuntaan maksusitoumusasiassa. Kun maksusitoumus on kunnossa, Heli ja talo ottaa muuttajan vastaan. Riippuen siitä tuleeko asukas ryhmäkotiin vai palveluasumisen puolelle hänestä vastaa sen jälkeen joko Tanja Ahonen tai Anu Kaartinen.

Kunnan maksusitoumus vaaditaan kaikilta Suomen Kuurosokeat ry:n asumispalvelun asiakkailta, niin Toimintakeskuksessa asuvilta kuin Kotipolun asiakkailta.

Vapaita palveluasuntoja (tilanne 7.4.)

Kerrostaloasunnot

(huoneiston numero ja neliömäärä)

1: 62,5

2: 43 (kiskovaraus katossa)

9: 43

11: 34,5

13: 42,5

Rivitaloasunnot

(huoneiston numero ja neliömäärä)

D12: 44

D14: 64

E17: 66

F19: 62

F20: 44

F21: 44

Esimerkkipolku, miten pääset asukkaaksi Toimintakeskukseen:

1. Ota yhteys Risto Hoikkaseen tai Heli Virintiehen.
2. Keskustele halustasi muuttaa ja maksusitoumusasiasta oman kuntasi sosiaalityöntekijän kanssa.
3. Voit pyytää apua oman alueesi Suomen Kuurosokeat ry:n oikeuksienvalvonnan asiantuntijalta tai Kuurojen Liiton aluetyöntekijältä.
4. Lähetä asuntohakemus Toimintakeskukseen.
5. Hae maksusitoumusta omalta kunnalta.

Yhteystietoja

Palveluasuminen

Virintie, Heli
palveluohjaaja
040 8358 389

Yksittäiset palveluasunnot

Kaartinen, Anu
palveluesimies / sairaanhoitaja
palveluasunnot
040 6493 355

Ryhmämuotoinen palveluasuminen

Ahonen, Tanja
palveluesimies / sairaanhoitaja
ryhmäkoti ja Kotipolku 040 7026
641

Kotipolku

Viittomakielisyyden ja muut kommunikaation erityispiirteet sekä muut aistivammojen seurannaisvaikutukset huomioivaa kotipalvelua Pirkanmaan alueella (viittomakielinen kotihoito Kotipolku) sekä puheella kommunikoiville että viittomakielisille kuurosokeille ja kuuroille. ◆

Ryhmäkoti tarjoaa ympärivuorokautista hoivaa

Toimintakeskuksen 11-paikkaiseen ryhmäkotiin muuttivat ensimmäiset asukkaat helmikuun alkupäivinä 2017. Ryhmäkodin asukkaat ovat kuurosokeita ja/tai kuuroja, joilla on sekä vammasta että terveysongelmista tai ikään-tymisestä johtuvia suuria palvelutarpeita, joista johtuen heille on maksusitoumus ryhmämuotoiseen palveluasumiseen. Asukkaat tarvitsevat henkilökunnan välitöntä läsnäoloa ympäri vuorokauden. Kuten kaikki Toimintakeskuksen asiakkaat, myös ryhmäkotilaiset hyötyvät erityisesti kommunikaatitaitoisesta ja aistivammasta huomioivasta asuinympäristöstä ja palveluista.

Palveluesimies / sairaanhoitaja **Tanja Ahonen** aloitti työt Toimintakeskuksella runsas vuosi sitten helmikuussa 2016. Aiemmin hän oli työskennellyt Tampereen kaupunkilähetyksen palveluksessa muistisairaiden ryhmäkotiyksikössä, josta Toimintakeskuksellekin käytiin hakemassa oppia ja vinkkejä.

- Kun huomasi täällä minulle sopivan avoimen työpaikan, hain heti. Halusin uusia haasteita ja viittomakieli on kiinnostanut minua aina, vaikka en sitä koskaan aikaisemmin ollutkaan opiskellut. Nyt olen ollut todella tyytyväinen siihen, että työnantaja on järjestänyt säännöl-

listä viittomakielen opetusta. Parhaimpia opettajia ovat kuitenkin olleet kuurot työkaverit sekä asiakkaat.

Tanja ennätti työskennellä noin vuoden verran sairaanhoitajan pestillä, kunnes tammikuussa työnkuvaan lisättiin palveluesimiehen tehtävä. Työajasta puolet on edelleen sairaanhoitajan työtä, toinen puolikas henkilöstöhallintoa, johon kuuluu ryhmäkodin työntekijöiden lisäksi myös Kotipolun työntekijät.

- Päivittäisten tehtävien organisointi yhdessä työryhmän kanssa, työvuorolistat, sekä henkilöstön sitouttaminen sovittuihin, uusiin toimintatapoihin, Tanja Ahonen listaa palveluesimiehelle kuuluvia tehtäviä. Sairaanhoitajana hän myös vastaa asukkaiden terveydentilan kokonaisvaltaisesta huomioimisesta ja lääkehoidosta, sekä yhteystyöstä julkiseen terveydenhuoltoon.

Ryhmäkodissa on tällä hetkellä kuusi asukasta, vielä mahtuisi neljä lisää. Lisäksi yksi asunto on niin sa-

nottu intervallihuone lyhytaikaiseen asumiseen. Yhtä lukuun ottamatta asukkaat muuttivat ryhmäkotiin rivitaloista. Henkilökunta on pannut ilokseen merkille, kuinka ryhmäkodin asukkaiden vireystila on muuton jälkeen selvästi noussut ja kommunikatio parantunut. Yhteistiloissa on ympärillä koko ajan ihmisiä ja toimintaa on mukavasti. Kun kaikki on lähellä, jää entistä enemmän aikaa myös muihin toimintoihin. Ryhmäkodin ulkopuolisiin harrastuksiin kannustetaan.

Kerran kuukaudessa on ryhmäkodissa asukaskokous.

- Viimeksi pohdittiin ryhmäkodille omaa nimeä. Yksi ehdotuksista oli Tupa. Nimestä haluttiin kuitenkin kaksiosainen, ”jonkun tupa”. Esillä oli kaksi vahvaa ehdokasta, joista ei osattu päättää. Niinpä lopullinen päätös nimestä jätettiin hallituksen seuraavaan kokoukseen. Viimeistään toukokuussa meillä on uusi, vahvistettu nimi, Tanja Ahonen paljastaa. ♦

Kommunikaatiotaitoinen henkilökunta mahdollistaa kontaktit toisiin asukkaisiin

Rauno Koskinen uudessa asunnossaan ryhmäkodissa.

Rauno Koskinen on yksi rivitaloista ryhmäkotiin muuttaneista asukkaista. Hän vastaanottaa tietoa taktiisesti käteen tehdyillä sormiaakkosilla ja vastaa puheella.

- Oikein hyvin on mennyt, vaikka vielä onkin vähän vierasta. Hyvä on se kun pääsee helposti syömään samassa tasossa oleviin yhteisiin tiloihin, aikaisemmin joutui menemään pihan poikki, Rauno pohtii.

- Käyn myös talon ulkopuolella erilaisissa tapahtumissa kuten ravin-

tolaretkillä. Eilen olin tutustumassa kaverikoiriin. Ikävää on se, kun sormenpäistä on mennyt tunto, enkä enää pysty lukemaan pisteillä. Mutta tulkin kanssa luen Aamulehden joka aamu. Olen kuullut, että pihalla on uusi keinu, johon pääsee myös pyörätuolilla. Kesällä pääsen koikeilemaan, aurinko paistaa sitten.

- En osaa viittoja ja siksi on vaikea kommunikoida muiden asukkaiden kanssa, mutta tulkit ja työntekijät auttavat. ♦

Palveluasumista ja tehostettua palveluasumista

Toimintakeskuksella on palveluasuntoja sekä uudisrakennuksessa että rivitaloissa. Palveluasuntojen asukkaat tarvitsevat maksusitoumuksen joko palveluasumiseen vammaispalvelulain perusteella tai tehostettuun palveluasumiseen sosiaalihuoltolain perusteella. Asukkaat ovat eriasteisesti kuuroja tai kuurosokeita ja hyötyvät, kuten ryhmäkotilaisetkin, erityisesti kommunikaatiotaitoisesta ja aistivammat huomioivasta asuinympäristöstä ja palveluista.

Palveluasumisen palveluesimies / sairaanhoitaja **Anu Kaartinen** on uusi talossa, hän aloitti työt tämän vuoden tammikuussa.

- Uudet tilat, on valoisaa ja avaraa. Jännittävää ja välillä stressaavaakin, Anu luonnehtii päällimmäisiä tuntemuksiaan.

Työt jakautuvat samalla tavalla kuin ryhmäkodin Tanja Ahosella eli

puolet on lähiesimiestyötä ja puolet sairaanhoidollista työtä palveluasuntojen asukkaiden kanssa. Sairaanhoidajan ominaisuudessa työhön kuuluu esimerkiksi asukkaiden tapaamisia ja avustamista tarvittaessa, lääkärissä käyntien, vuosikontrollien ja labrojen järjestämistä. Asiakkaiden ikääntyessä palvelujen tarve kasvaa.

Koulutukseltaan Anu on sekä sairaanhoitaja että yhteiskuntatieteiden maisteri. Myös Anu on aina ollut kiinnostunut viittomakielestä. Hänen entisessä työpaikassaan Pitkänniemen sairaalassa tarjoutui mahdollisuus opiskella viittomakieltä ja pääsi opinnoissaan a-tason tentin suorittamiseen saakka.

- Entisessä työssäni ei kuitenkaan tarjoutunut mahdollisuuksia käyttää viittomakieltä tarpeeksi ja taito kuihtui. Nyt kuitenkin huomaan, että tunnistan viittomia vanhasta muistista. ◆

Uuteen kotiin

Leena Jäntti tutkii uuden asuntonsa keittiönurkkauksen kaappeja ja ylöspäin aukeavia kaapinovia.

Leena Jäntti muutti ensimmäisen kerran Toimintakeskukselle jo 1980-luvulla, kun ensimmäiset rivitalot valmistuivat. Kolmen vuoden kuluttua hän päätti kokeilla siipiään muualla. Paluumuuttaja Leenasta tuli 2013. Kohta on edessä uusi muutto rivitalosta uudisrakennuksen palveluasumiskerrokseen.

Tutustumiskäynnillä uuteen asuntoon huomaa, kuinka Leena kävelee jo tottuneesta hissiltä käytävää pitkin tunnustellen suuntaa kaiteesta ja laskien oviaukoista monesko hänen oma ovensa on.

Leena Jäntti ja palveluohjaaja **Heli Virintie** miettivät monesko tutustumiskäynti tämä Leenalla tulevaan asuntoonsa on, ja päätyvät lukuun kolme tai neljä. Helin opastamana Leena tutkii vielä huolella läpi kaapistot ja parvekkeen lasituksen avausmekanismiin.

- Vanhaa ei tule ikävä, mutta uudesta en vielä osaa sanoa mitään. Oudolta tuntuu, kun on ihan tyhjää. Sitten kun tavarat ovat paikoillaan voi sanoa tarkemmin, Leena pohtii. ◆

Muutimme VTS:n vuokrakotiin

Anja Setälä ja Armo Kursi ovat tyytyväisiä uuteen vuokrakotiinsa. Uudisrakennuksen neljännestä kerroksesta on upea näköala.

Armo Kursin mieleen on erityisesti ovi-puhelin, josta näkee, kuka on ulko-ovella. Tällä kertaa sisään pyrkii tuttu Pentti Pietiläinen.

Anja Setälä ja Armo Kursi muuttivat uudisrakennuksen omasta osakkeestaan, josta he päättivät luopua.

- Se oli meille liian iso, emme jaksaneet pitää siitä huolta. Tämä huone ja tupakeittiö riittävät meille hyvin. Suuri parveke tuo lisää tilaa. Näkymä parvekkeelta aistipuutarhaan on hieno.

Viehättävä kuuro pariskunta on uusiopari. He olivat luokkakavereita ja myöhemmin perhetuttuja, kun kumpikin meni tahollaan naimisiin. Kummankin jäätyä leskeksi syveni ystävyys rakkaudeksi.

Muutto uuteen kotiin kävi nopeasti ja pariskunta kotiutui heti.

- Täällä tuntuu turvalliselta. Parasta on ovi puhelin, josta näkee, kuka on ulko-ovella, Armo Kursi kiittelee. ♦

Kiinnostuitko? Uusia, muuttovalmiita vuokra-asuntoja tarjolla Valtaraitti 9:ssä mahtavan kokoisilla parvekkeilla. Asunnot on tarkoitettu kuurosokeille / kuulonäkövammaisille ja kuuroille. Asunnot ovat normaaleja vuokra-asuntoja ilman palveluja. Ota yhteyttä VTS-kotien vuokrauspalveluun: vuokrauspalvelu@vts.fi.

Arkkitehti uudessa rakennuksessa

Teksti ja kuva: Tuija Wetterstrand

Arkkitehti Timo Siiskonen kulkee läpi Toimintakeskuksen uudisrakennuksen uutuuttaan hohottavan ruokailutilan ja vaikuttaa tyytyväiseltä. Paitsi uudisrakennuksen yleissuunnitelma myösyleistilojen sisustussuunnittelu on lähtöisin hänen kynästään. Kalusteet saapuivat maaliskuun alkuviikkojen aikana ja Timo Siiskonen näkee ne nyt ensi kertaa paikallaan. Kalusteissa pitäisi olla sellaisia materiaaleja, jotka kolisevat mahdollisimman vähän.

- Pöytien pintamateriaali tuntuu hyvältä. Verhojen värit yllätti hieman.

Hissi tuotti suunnitteluvaiheessa Siiskoselle paljon päänvaivaa: mistä kuurosokea tietää onko hissi tulossa, ovi auennut tai onko hän oikeassa kerroksessa? Vielä se ei selviä, koska nämä ratkaisut ovat vielä työn alla. Hissi on sitä paitsi vuorattu paksulla pahvilla estämään muuttotavaroiden kolhujen tuomat vauriot.

- Saa nähdä tuleeko tänne värinäkaide vai värinälista.

Timo Siiskonen katselemassa ruokasalin sisustusta.

Uudisrakennusta suunnitellessa Timo Siiskosen täytyi miettiä pienen pieniä yksityiskohtia myöten, että miten talossa voi liikkua turvallisesti, vaikka henkilö ei mahdollisesti näe eikä kuule lainkaan. Esimerkiksi ovissa on paljon liukuovia törmäämisen minimoimiseksi. Asuntojen ovet aukeavat sisäänpäin, kun ne yleensä aukeavat ulospäin. Kukaan ei voi törmätä avonaiseen oveen käytävällä. Suunnittelussa olivat koko ajan mukana kuurosokeat ja viittomakieliset ja heiltä kerättyä palautetta Siiskonen hyödynsi jatkuvasti.

Toimintakeskuksen uudisrakennus ei toki ollut Siiskosen ensimmäinen

kosketus kuurosokeuteen. Siiskosen käsialaa ovat myös kesäkeittiö, ruokailukatokset ja saunaremontti, joiden suunnittelutyön hän teki talokootyönä maksutta. Kesäkeittiön suunnittelutyön aikana kävi ilmi, että sekä Timo Siiskonen että kuntoutumis- ja asumispalvelujohtaja Risto Hoikkanen ovat molemmat aktiivisia Lions-klubilaisia. Lionsit ovat tukeneet merkittävällä panoksella niin aikoinaan vanhojen rivitaloasuntojen rakentamista kuin myös myöhempiä korjauksia.

Uudisrakennuksen suunnittelutyöt Siiskonen teki arkkitehtitoimisto AR-Vastamäen palveluksessa. Tammi-

kuussa 2016 työnantajaksi vaihtui BST-arkkitehdit Oy.

- Hauska yksityiskohta on, että nykyisen työnantajani osakkaana on henkilö, joka on aikoinaan ollut mukana suunnittelemassa Toimintakeskuksen päätalon laajennusta.

Timo Siiskonen tunnustaa, että erityisryhmille suunnittelu kiinnostaa häntä. Tällä hetkellä häntä kuitenkin työllistivät Tampereelle rakennettavat uudet asuinalueet. Toimintakeskusta Siiskonen ei silti ole jättänyt, sillä työ jatkuu suunnitelmilla Toimintakeskuksen vanhojen rakennusten korjaus- ja muutostöistä. ♦

YK:n vammaissopimus

Teksti: Marjatta Puromäki ja Esko Jäntti / oikeuksienvalvonta

Maailman terveysjärjestön (WHO:n) mukaan 15 % ihmisistä on toimintarajoitteisia. Vammaisten ihmisten ihmisoikeudet eivät toteutuneet täysimääräisesti aikaisemmissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa.

Tärkein nykymuotoisia ihmisoikeuksia käsittelevä dokumentti on YK:n Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, joka luotiin toisen maailmansodan jälkeen. Ihmisoikeudet ovat osa kansainvälistä oikeutta. Ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa kirjattuja oikeuksia ovat esimerkiksi mielipiteen- ja sananvapaus, oikeus yk-

sityisyyden ja perhe-elämän suojaan, syrjinnän kieltä sekä oikeus sosiaaliturvaan.

Julistuksen ovat lähes kaikki maailman valtiot hyväksyneet. Ajatus ihmisoikeuksista kaikille kuuluvina oikeuksina vakiintui toisen maailmansodan jälkeen, kun Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksessa vuonna 1948 hyväksyttiin ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus.

- Ihmisoikeussopimukset ovat valtioiden solmimia kansainvälisiä sopimuksia. Kun valtio ratifioi eli lopullisesti hyväksyy, vahvistaa ja saattaa voimaan, sopimuksen, se sitoutuu ottamaan vastuulleen sopimuksessa määritellyt velvoitteet. Valtioiden on sekä kunnioitettava yksilöiden oikeuksia, että edistettävä oikeuksien toteutumista käytännössä.
- Vammaissopimuksen lähtökohdaksi on, että vammainen henkilö on toimija ei kohde. Toimijana hänelle kuuluvat kaikki ihmisoikeudet. Ajattelua muutetaan kohti ihmisoikeusnäkökulmaa. Suomi allekirjoitti vammaissopimuksen viime vuoden kesäkuussa. Vammaissopimus sitoo ja velvoittaa Suomea valtioneuvoston toteuttamaan vammaisten henkilöiden oikeuksia. Vammaissopimus on myös poliittinen väline vammaisten henkilöiden oikeuksien

edistämiseen. Suomessa ylimpiä laillisuusvalvojia ovat eduskunnan oikeusasiamies ja valtioneuvoston oikeuskansleri. Erityisvaltuutetut, kuten tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuusvaltuutettu, seuraavat oman alansa perus- ja ihmisoikeus-tilannetta. Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä yleissopimuksen mukaisena koordinaatiojärjestelmänä.

Neuvottelukunnan tehtävänä on helpottaa vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen täytäntöönpanoon liittyvää toimintaa valtionhallinnon ja yhteiskunnan eri aloilla ja tasoilla. Vammaissopimuksen ydin on siinä, että ketään ei saa syrjiä. Vammaisuuden käsite, niin kuin yhteiskuntakin muuttuvat. Vammaissopimuksessa vammaisuus määritellään näin: ”Vammaisuus on seurausta vuorovaikutuksesta vammaisten henkilöiden sekä asenteista ja ympäristöstä johtuvien esteiden välillä, joka estää näiden henkilöiden täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisen yhteiskuntaan muiden kanssa.”

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista sisältää paljon tärkeitä asioita. Näistä kirjoitetaan lisää tulevissa Tuntosarven artikkeleissa. ♦

Vammaispalvelulaki uudistuu

Teksti: Oikeusienvalvonnan työryhmä

Vammaispalvelulakia ollaan uudistamassa. Uudessa vammaislaissa yhdistyy vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki. Tämä vammaislaki on erityislaki ja koskee vaikeavammaisia, joille yleiset palvelut eivät ole riittäviä. Nyt huhtikuussa uusi vammaislaki tulee lausuntokierrokselle ja Suomen hallitus antaa esityksensä eduskunnalle tämän vuoden syksyllä. Uuden lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2019. Uutta vammaislakia on työstetty vuodesta 2015 alkaen. Tuon jälkeen on tapahtunut paljon mm. valtiovarainministeriön tavoitte säästöjen aikaansaamiseksi ja uusi yhdenvertaisuuslaki on tullut voimaan. Uuden lain lähtökohtana on parantaa vammaisten ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta.

Vammaisjärjestöt, myös Suomen Kuurosokeat ry antavat lausuntonsa lakiluonnokseen. Kun lakiluonnos tulee nähtäväksi, ilmoitamme siitä Tuntosarvessa ja voit halutesasi osallistua lakiluonnoksen lausumiseen. ◆

Seminaari yrittäjyyden edistämiseksi

Yritystä!-hanke järjestää keskiviikkona 17.5.2017 klo 10-16 seminaarin Helsingissä liittyen vammaisten henkilöiden yrittäjyyden edistämiseen. Toimittaja Peter Nyman tulee juontamaan paneelikeskustelun, jossa aiheena ovat vammaisten yrittäjien hyvät käytänteet ja kehittämissuhteet. Paneelissa keskustelemassa on mm. ministeriöiden ja eduskunnan edustajat sekä vammaiset yrittäjät. Ilmoittautumiset seminaariin 10.5.2017 mennessä linkin kautta: <http://bit.ly/yritysta-seminaari>

Lisätietoja Yritystä!-hankkeesta löydät sivulta www.yritysta.fi. Linkissä Ajankohtaista on seminaarin tarkempi ohjelma.

Apuraha kuvailutulkattuihin elokuviin

Suomen Kulttuurirahasto myönsi Kulttuuripalveluille apurahan, jolla on tarkoitus kuvailutulkata vuosien 2017 ja 2018 aikana yli 10 elokuvaa elokuvafestivaaleilla ympäri Suomen. Ensimmäisenä niistä Pipsa Toikka kuvailutulkkaa Nina Brandtin Salainen metsäni -dokumenttielokuvan Autismielokuvafestivaaleilla. Esitys on Kino Sherylissä Helsingin Arabianrannassa sunnuntaina 23.4.2017 klo 16. Vapaa pääsy. ◆

◆ Kerhot

Oulu

Ylimääräinen Oulun kerhon kerhotaaminen Oulun kuurojen yhdistyksellä torstaina 4.5 klo 16.30-19.00, Koskitie 19. Vierailijana aluejohtaja Ritva Rouvinen kertoo Suomen Kuurosokeat ry:n aluepalveluista sekä vammaispalvelusta.

Liminganlahden lintutorni- retkipäivä on peruttu 18.5.2017. Tervetuloa mukaan ja suunnitellaan lisää uusia aiheita!

Leila kerhonvetäjä. ■

Tampereen kerhon retkiä

30.5. tutustumme toimintakeskuksen uudisrakennukseen. Rakennuksen osoite on Valtaraitti 9. Kokoontuminen pihalla klo 13. Toimintakeskuksen työntekijä esittelee rakennusta. Kahvit juomme toimintakeskuksella. Kahvi maksaa 2,50 euroa. Vierailu päättyy kello 16. Ilmoittaudu viimeistään 15.5. Maijalle tai Marjatalle.

27.6. teemme retken Viikinsaareen. Kokoontuminen Laukontorilla kello 12.45. Laiva lähtee Viikinsaareen kello 13. Saarelta voi lähteä kun itse haluaa, mutta viimeinen laiva lähtee kello 18.30 Kerholaiset maksavat itse laivalipun. Hinnat: aikuiset 12 euroa, eläkeläiset 10 euroa, lapset

3-12 vuotta 7 euroa, avustaja tai tulkki on ilmainen. Makkaraa paistetaan kello 15. Kerho tarjoaa makkarat ja mehut. Saunassa voi käydä kello 14-18. Sauna maksaa 4 euroa, myös tulkeille ja avustajille. Sauna on sekasauna, mutta naisilla ja miehillä on omat pukuhuoneet ja pesuhuoneet. Ilmoittaudu viimeistään 15.5. Maijalle tai Marjatalle.

Maija Kanerva: s-posti: majja.kanerva@pp.inet.fi, p. 044 2107877.

Marjatta Puromäki: s-posti: marjatta.puromaki@kuurosokeat.fi, p. 0400 807996

Terveisin kerhonvetäjä Eetu Seppänen. ■

Turku

Turun kerhon kevätretki tiistaina 30.5.2017 kello 12.00-15.00.

Hirvensalon merellisessä ympäristössä sijaitseva Suvituuli on Aivoliiton ja Suomen Parkinson-liiton yhteisesti omistama Erityisosaamiskeskus, jossa liitot järjestävät kuntoutusta neurologisille sairausryhmille. Osoite on Suvilinnantie 2, 20900 Turku. Saapuminen kello 12.00 omin kyydein ja menemme nauttimaan lounasta noutopöydästä. Kannattaa pyytää avustaja tai tulkki mukaan jos tila ei ole tuttu. Kello 13.00 tutustumme opastetusti toimintaan ja taloon. Kierroksen jälkeen voi sään mukaan ulkoilla tai käydä saunassa sekä uimassa. Tilat ovat esteettömät ja suunniteltu erityisryhmien käyt-

töön. Ruokailun jokainen maksaa itse suoraan Suvituulen ravintolaan. Noutopöydän hinta on 9 euroa tai kevyt keitto- tai salaattilounas 6,70 euroa. Päivä päättyy kello 15.00 mennessä. Ilmoittautuminen 15.5.2017 mennessä sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai 040 7749207.

Tervetuloa Suvituuleen! Terveisin, Sanna Nuutinen nuoriso- ja järjestöohjaaja. ■

Satakunta

Kerhopäivä on 10.05. klo 12.00-15.00. Paikka: Satakunnan näkövammaisten toimintatiloissa. Osoite: Otavankatu 4 C 49, 28100 Pori.

Kerhossa aiheena: Saamme Dna:sta Joonaksen kertomaan kännyköistä, tietokoneista, tableteista ja maksullisista ohjelmista TV:ssä.

Tehdään kerhon toimintakertomus ja talousarvion vuodelle 2018, lähetetään Suomen Kuurosokeat ry:lle, tämä on kerhojen tehtävä toukokuun aikana.

Keskustellaan kerhon toiminnasta ja vastataan kerhojen toiminnanryhmän kysymyksiin, ja joumme kahvit jossain välissä.

Lisätietoa saa Sainilta puh. 0400 532 413 tai s-posti saini.lepisto@gmail.com. Tervetuloa kerhoon ja toivotan myös uusia kerholaisia mukaan.

Saini. ■

◆ Kurssit

Perhekurssi perheille, joissa ainakin toisella vanhemmista on kuulonäkövamma ja lapsen murrosikä on ajan-kohtainen

Osallistujat: 4-5 perhettä.

Paikka: Kylpylähotelli Rauhalahdi, Kuopio.

Aika: 13.-16.6.2017.

Pituus: 4 päivää.

Kohderyhmä: Kurssi on tarkoitettu perheille, joissa on murrosikäisiä tai murrosikää lähestyviä lapsia/nuoria. Murrosikä alkaa nuorilla hyvin eri iässä. Osalla se voi alkaa 10-vuotiaina, toisilla se alkaa vasta 13 vuoden iässä. Murrosikä kestää 2 – 5 vuotta. Tyttöillä se alkaa yleensä aikaisemmin kuin pojilla. Murrosikässä, kehossa ja mielessä tapahtuu valtavasti kasvua ja kehitystä. Usein fyysinen kehitys tapahtuu tunne-elämää aiemmin. Hormonaaliset muutokset käynnistävät murrosiän. Muutaman vuoden kuluessa, lapsesta kasvaa fyysisesti aikuinen.

Tavoite ja sisältö: Kurssilla käydään läpi murrosikään liittyviä asioita asiantuntijan kanssa yhdessä. Tavoitteena on antaa tietoa ja vinkkejä siitä, kuinka selviytyä murrosikään liittyvistä haasteellisista tilanteista ja murrosikäisen ymmärtämisestä. Tavoitteena on myös oppia tukemaan itsenäistyvää nuorta. Tarkoituksena on antaa tietoa ja ymmärrystä siitä miten murrosikä vaikuttaa koko per-

heeseen ja vanhempien parisuhteeseen. Myös lapset osallistuvat kursseille.

Ilmoittautuminen: Ilmoittautumislomake on tulostettavissa osoitteesta http://www.kuurosokeat.fi/sopevalmennus/ray_aikuiset.php. Ilmoittautuminen toimitetaan osoitteeseen Suomen Kuurosokeat ry / Harri Peltola, Kalevankatu 10, 40100 Jyväskylä. Ilmoittautuminen päättyy 15.5. Kurssivalinnasta ilmoitetaan kaikille hakijoille viikolla 20.

Yhdyshenkilö: Harri Peltola, p. 040 505 4683, harri.peltola@kuurosokeat.fi. ■

◆ IT-koulutuksen 2017 toukokuun teemapäivät

Tieto- ja viestintäteknologian tukipalveluiden IT-koulutus järjestää kolme teemapäivää toukokuussa Kuurosokeiden Toimintakeskuksessa Tampereella. Koulutus on tarkoitettu kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille tietokoneen käyttäjille.

Koulutus on asiakkaille maksutonta, siihen kuuluvat ruokailut ja oppilaat voivat tarvittaessa majoittua Toimintakeskuksella. IT-koulutus korvaa matkat yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin.

Teemapäivät asiakkaiden toivomista aiheista (3 pv)

Aika: 22. – 24.5.2017 (Viikko 21)

Maanantaina 22.5.2017 klo 9 – 16

Oma blogi

Kertaamme oman blogin ylläpitämisen perusasiat, käytössä Googlen Blogger. Oppilailla tulisi olla Google-tili ja oma blogi luotuna.

Tiistaina 23.5.2017 klo 9 – 16

Uudistunut Celia

Celian uudistuneet nettisivut, äänikirjojen haku ja kuuntelu, Celian ja lähikirjaston yhteistyö, kirjaston kotipalvelut. Vieraileva kouluttaja Ismo Santala Tampereen kaupungilta.

Keskiviikkona 24.5.2017 klo 9 – 16

Kuvankäsittelyä Paint.net-ohjelmalla

Kuvankäsittelyn perusasioita Paint.net-ohjelmalla. Voit tuoda mukana harjoittelua varten omia digitaalisia valokuvia esim. muistitikulla.

Kohderyhmä: Teemapäivät soveltuvat sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiduille henkilöille, viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki. Oppilaat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään. Päivien aikana on aikaa oppilaiden kysymyksille.

Ilmoittautumiset 5.5.2017 mennessä osoitteeseen:

it-koulutus@kuurosokeat.fi ■

◆ Tapahtumia

Ideatyöpaja nuorille ja nuorille aikuisille

25.-27.5.2017 Kuurosokeiden toimintakeskuksella, Insinöörikatu 10, Tampere.

Aloitamme kokoontumisella torstaina 25.5. kello 14.00 ja nautitaan lounasta. Ajatuksena olisi tehdä jokin teos tai ohjelmanumero Euroopan kuurosokeiden konferenssiin 7.-9.6.2017. Konferenssi järjestetään Tampereen Rosendahl -hotellissa ja mukana ensimmäistä kertaa on nuorten foorumi. Koska saimme avustuksen, voimme tarjota tukea nuorten osallistumiseen. Yhdistys korvaa osallistujan matkakulut kuitteja vastaan halvimmalla matkustustavan mukaan ja ruokailut. Majointi on omakustanteinen. Mikäli olet alle 18-vuotias, pitää olla huoltajan allekirjoittama suostumus. Paikalla on noudatettava talon sääntöjä. Yleistulkkausta ei ole, joten tilaathan oman tulkin/avustajan mukaan. Tulkit varaavat itse majoitukset ja ruokailut. Tarkempi ohjelma lähetetään ilmoittautuneille. Ohjelma päättyy lauantaina 27.5. kello 14.00 mennessä.

Lisäsimme ilmoittautumisaikaa. Sitova ilmoittautuminen 28.4.2017 mennessä sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai 040 7749207 tekstiviesti/whatsapp. Ilmoittautuessa kerro majoitustarve, erityisruokavalio, yhteystiedot ja mukaan tulevat tulkit/avustaja. Terveisin, Sanna Nuutinen, nuoriso- ja järjestöohjaaja. ■

Uuden edessä -vertaistapaamiset liiriksessä

Aika ja paikka: torstaisin 4.5, 11.5 ja 18.5. kello 16.00-19.00 liris-keskus,

4.kerros, Marjaniementie 74, Helsinki. Suomen Kuurosokeat ry:n kokoustila. Joskus elämässä tulee vaiheita, jolloin miettii kuka olen ja mihin suuntaan olen elämässäni menossa. Myös me, joilla on kuulonäkövamma, mietimme samoja asioita.

Suomen Kuurosokeat ry toteuttaa kuulonäkövammaisille henkilöille kolmiosaisen vertaistapaamisen, jossa on mahdollisuus saada tietoa ja keskustella muiden saman kokeiden kanssa. Toivomme mukaan erityisesti henkilöitä, jotka eivät ole aiemmin olleet toiminnassamme mukana, tai ovat olleet mukana harvemmin.

Tule mukaan ryhmään vaihtamaan ajatuksia 4.5, 11.5. ja 18.5.2017. Voit tulla mukaan kaikkina kertoina, tai vain yhtenä iltana. Osallistuminen on maksutonta. Tarjoamme kahvit ja pientä iltapalaa. Käytävissä induktio. Yleistulkkausta ei ole järjestetty, joten tarvittaessa kannattaa tilata oma tulkki mukaan.

Ensimmäisellä kerralla paikalla ovat kuntoutusohjaaja Niina Hänninen Hyks:stä, sekä järjestäjinä Heli Lappalainen ja Sanna Nuutinen. Muut aiheet ovat 11.5. kommunikaatio Riitta Lahtisen johdolla ja 18.5. keskustellaan implantista ja kuntoutuksesta. Osallistujat voivat halutessaan esittää toiveita tapaamisten sisältöihin. Ilmoittautuminen 28.4.2017 mennessä sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai tekstiviestit 040 7749207. ■

◆ Viriketoiminta

Tampereen Toimintapäivät Ennakkotietoa toukokuun tapahtumista:

Keskiviikkona 3.5. kokoonnutaan taas naisten kesken Johannan luokse Evelace-esittelyyn! Johannalla on kevään uutuuksia alusvaatteista uimapukuihin. Paikalle kannattaa tulla omalla taksilla, nähdään osoitteessa Kannistontie 2, Kangasala klo 17-19.30! Tilaa tarvittaessa tulki mukaasi. Ilmoittaudu Millalle 26.4. mennessä.

Torstaina 4.5. mennään Tampereen seudun näkövammaisten järjestämälle kierrokselle Tampereen kaupungin taidemuseoon. Siellä on Täältä tullaan -naistaiteilijat modernin murroksessa -näyttely, johon saamme opastetun kierroksen. Tavaataan museolla (Puutarhakatu 34) klo 15.00. Opastus kestää noin tunnin mutta voit jäädä tulkin kanssa pitemmäksikin aikaa. Sisäänpääsymaksu eläkeläisiltä 3 €, aikuisilta 8 euroa. Ilmoittaudu Millalle 27.4. mennessä.

Keskiviikkona 10.5. Elonpolkuja-verkosto järjestää Hervannassa Unelmien kävely -tapahtuman. Monia hervantalaisia toimijoita esittelee toimintaansa Keinupuiston kentällä, myös Toimintapäivät mukana tuotteineen! Lisätietoa tulee myöhemmin.

Terveisin Milla Lindh, Toimintapäivät, ohjaaja. Gsm: 0405884238, s-posti: milla.lindh@kuurosokeat.fi. ■

Helsingin Viriketoiminta

Toukokuun toimintaa:

Helsingin Kuurosokeiden Kerho
Keskiviikkona 3.5. kello 16.00-20.00 keväinen kävelyretki Töölönrannassa. Kerhonvetäjä Sanna Nuutinen tiedottaa sähköpostissa tarkemmin. Ilmoittaudu Sannalle viimeistään to 27.4. s-postilla sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi / gsm 040 774 9207.

Kuntopiiri

Torstaisin 4.5. ja 11.5. kello 13.00-16.00 lirisessä, 2. kerroksessa. Vetäjänä Jaana Marttila. Kuntosalissa kuntoharjoittelua, uima-allasosastolla vesijumppaa (kello 14.30), uintia ja saunomista. Paikalla on kaksi yleistulkkiä. Kuntosali on meidän käytössä kello 13.00-14.30 ja uima-allasosasto kello 13.00-16.00. Kuntosalille oma pieni pyyhe ja uima-allasosastolle oma iso pyyhe mukaan. HUOMIO! Kevään viimeinen kuntopiiri on 11.5. ja syksyllä jatkuu to 7.9. alkaen.

Pistekirjoituspiiri

Tiistai 9.5. kello 12.00-15.00 lirisessä, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimistolla, Frans Leijonin kokoushuoneessa, 4. kerroksessa. Vetäjänä Marjo Pylväinen. Paikalla on kaksi yleistulkkiä. Uudet ja vanhat opiskelijat tervetulleita mukaan opiskelemaan tai kertaamaan pistekirjoitusoppia. Kahvitarjoilu. (1 euro). Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 4.5.

Keväinen päiväretki Turussa - Kelan tulkkivälityskeskukseen tutustumaan

Tiistai 16.5. arvioaika kello 9.00-19.00. Turussa. Ilmoittautuneiden määrästä riippuu menemmekö joko junalla tai tilausbussilla. Myöhemmin tiedotetaan. Lähdemme aamulla Helsingistä. Saavuttuamme Turkuun käymme syömässä. (Omakustanteinen). Sitten menemme Vatun keskuksen. Meille on varattu kello 13.00-15.00 toiminnan yleisesittelyyn, mutta emme pääse varsinaisiin toimitiloihin tutustumaan. Käytössämme on luentosali. Tilaa oma tulkki mukaan. Voit tehdä alustavan tilauksen ja myöhemmin ilmoittaa tarkemman aikataulun Kelalle. Osallistujille lähetetään myöhemmin tarkempi lisätietoja sähköpostitse.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 27.4.

Kirjallisuuspiiri

Keskiviikko 17.5. kello 13.00-16.00 lirkissä, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimistolla, Frans Leijonin kokoushuoneessa, 4. kerroksessa. Vetäjänä Pirjo Leino. kolmas koontuminen jatkuu "Elämä lahjaksi saatu"- kirjan tarinointia. Kirjan kirjoittajana Pirjo Leino tulee lukemaan kirjaa ja kertomaan muistoja sekä yhdessä keskustellaan ja vaihdetaan ajatuksia. Leino lukee kirjan alusta loppuun neljänä kokoontumisaikana. Viimeinen kirjallisuuspiiri tältä keväältä on Helen Kellerin päivänä ti 27.6. kello 13.00-16.00. Paikalla on kaksi yleistulkkiä. Kahvitarjoilu.

(1 euro). Tervetuloa kuuntelemaan, keskustelemaan ja vaihtamaan ajatuksia!

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 10.5.

Kommunikaatiopiiri

Tiistai 30.5. kello 13.00-16.00 lirkissä, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimistolla, Frans Leijonin kokoushuoneessa, 4. kerroksessa. Vetäjänä Riitta Lahtinen. Aiheena on kuvailutulkatut palvelut näkövammaisille ja katsomme elokuvaesityksen "Hymyilevä mies" kuvailutulkattuna. Hymyilevä mies on tositapahtumiin perustuva draama Olli Mäestä, ammattinyrkkeilijästä. Elokuva palkittu kahdeksalla Jusilla. Paikalla on kaksi yleistulkkiä. Kahvitarjoilu. (1 euro).

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ti 23.5.

Terveisin Anita Palo, virikeohjaaja, anita.palo@kuurosokeat.fi, gsm-tekstiviestit / WhatsApp 040 837 7896. ■

◆ Urheilua

Jyväskylässä keilattiin SM-mitaleista

Jyväskylässä järjestettiin 19. maaliskuuta Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n Keilacupin 2016-2017 seitsemäs osakilpailu ja joukkue SM-kisat. Kilpailut käytiin tällä kertaa siten, että ensin keilattiin normaali kuuden sarjan Keilacupin kilpailu ja sen tuloksista saatiin kunkin kolmihenkeisen joukkueen

yhteispisteet. Joukkue SM-kisojen luokat olivat näkövammaiset, kehitysvammaiset, invalidit sekä elinsiirto- ja dialyysi.

Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kerhon edustajia oli mukana tällä kertaa kuusi. Joukkueita KSK:lla oli kaksi. Ykkösjoukkueessa kilpailivat Esko Jäntti, Martti Avila ja Jaakko Evonen. Kakkosjoukkueessa mukana olivat Sari Isaksson, Lauri Mäkinen ja Kerstin Maksimainen.

A-luokassa Esko Jäntti sijoittui kahdeksanneksi pistein 1047 ja Martti Avila yhdeksänneksi tuloksella 1019. Tässä luokassa kilpailijoita oli 10.

B-luokassa Jaakko Evonen jäi sijalle 13 pistein 925. Osanottajia oli 26.

C-luokassa Sari Isaksson taisteli neljänneksi. Hänen tuloksensa oli 882. Kilpailijoita osallistui tähän luokkaan 19.

E-luokassa Lauri Mäkinen oli viides (557 pistettä) ja Kerstin Maksimainen kuudes (488). Osanottajia oli kuusi. ■

◆ Henkilöitä tunnistettu kuvasta

Tuntosarvessa 1/2017 oli juttu "Yhdistyksen 45 ensimmäistä vuotta" ja sen yhteydessä kuva Siuntion Tyyskylässä pidetyn kuntoutuskurssin osanottajista (s. 7). Mustavalkoinen kuva on otettu joskus 1960-1970-lukujen taitteessa. Kolmea kuvassa olevaa henkilöä ei jutussa osattu ni-

metä. Lehden ilmestymisen jälkeen Sirpa Ojanen, Vian aluejohtaja Pirkanmaalta tunnisti Kari Lerneen vieressä istuvan miehen Kari Hyötyläksi. Toiseksi ylimmässä rivissä Aimo Lehtomäen vieressä istuva nuori vaaleatukkainen nainen on puolestaan Anna-Liisa Lehtomäki, silloinen Sipola. Anna-Liisa Lehtomäki tunnisti itse itsensä kuvasta. Toimitus kiittää! Enää Anna-Liisa Lehtomäen ja Marja Korhosen välissä istuva silmälasipäinen naishenkilö on tunnistamatta. ■

◆ Toukokuun päivävyri

1.5. Vappu, suomalaisen työn päivä
9.5. Eurooppa-päivä
12.5. J.V. Snellmanin päivä, suomalaisuuden päivä
14.5. Äitienpäivä (toukokuun toinen sunnuntai)
21.5. Kaatuneitten muistopäivä (toukokuun kolmas sunnuntai)
25.5. Helatorstai

1.5. ja 14.5. ovat virallisia liputuspäiviä, 9.5., 12.5. ja 21.5. ovat vakiintuneita liputuspäiviä. ■

Seuraavat ilmoitusten jättöajat

Kesäkuuta koskevat ilmoitukset ja ne tapahtumat, joiden ilmoittautuminen päättyy kesäkuussa: maanantaina 8.5. klo 12 mennessä. Huom! myös kesän 2017 lomailmoitukset. ■